

ŚIST

Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego

Cyfryzacja na poziomie lokalnych JST w perspektywie 2021-2027

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

Praca w urzędach w okresie pandemii COVID-19 wymusiła konieczność podjęcia radykalnych zmian organizacyjnych. Z jednej strony należało zapewnić bezpieczeństwo przed zakażeniem wirusem, z drugiej natomiast zachować ciągłość dostępności urzędu dla obywateli i realizację powierzonych zadań. Podejścia do realizacji tych zadań były różne, w zależności od miejsca i okresu. W odpowiedzi na zaistniałą sytuację, rząd uruchomił program „Cyfrowa Gmina”.

Cyber-priorytet

W ubiegłym i w tym roku zanotowano wyraźny wzrost liczby incydentów bezpieczeństwa oraz ataków cyberprzestępców na systemy informatyczne instytucji publicznych, w tym samorządów. Jak pokazały ostatnie miesiące samorządy potrzebują wsparcia w tym zakresie.

Projekt „Cyfrowa Gmina” to pełna swoboda w wydawaniu środków. Jest tylko jeden wyjątek – aby skorzystać ze wsparcia samorząd będzie musiał sfinansować diagnozę dotyczącą cyberbezpieczeństwa. Będzie ona następnie przekazywana do NASK, który odpowiada za codzienne wsparcie samorządów w przypadku cyberataku. Program zakłada, że dzięki temu w ciągu roku możliwe będzie uzyskanie pełnego obrazu sytuacji w każdej, nawet najmniejszej, gminie. Jest to milowy krok w celu zapewnienia bezpieczeństwa samorządom, które na co dzień zapewniają usługi publiczne Polakom.

Nowe wsparcie dla gmin!

Pandemia COVID-19 wykazała, że sprawne wykorzystywanie technologii przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) i jednostki im podległe mają priorytetowe znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Przygotowanie JST do realizacji tego typu działań nie zawsze odpowiada oczekiwaniom ich odbiorców.

Dzięki funduszom unijnym stworzono program pozwalający dofinansować zakupy, szkolenia oraz działania wspierające sprawne podniesienie poziomu cyfryzacji w JST.

Miliard złotych dla samorządów – rusza program „Cyfrowa Gmina”

Nawet 2 miliony złotych – to wsparcie, na jakie mogą liczyć samorządy w ramach programu „Cyfrowa gmina”. - Pierwszy nabór wniosków rusza 18 października

Projekt jest finansowany z Funduszy Europejskich, w ramach programu React-EU. Skierowany jest do wszystkich 2477 gmin w Polsce.

Pandemia COVID-19 obnażyła lukę cyfrową w wielu samorządach, które z dnia na dzień musiały zdalnie obsłużyć potrzeby swoich mieszkańców. Dlatego rząd przygotował wart miliard złotych program, który pomoże w zapewnieniu sprzętu i oprogramowania niezbędnego do sprawnego funkcjonowania państwa. „Cyfrowa gmina” pozwoli ponadto sfinansować szkolenia, dzięki którym wdrożenie nowych rozwiązań przebiegnie sprawnie.

Wykluczenie cyfrowe w szczególności dotyka mniej zamożne gminy. Dlatego zaproponowany mechanizm ma charakter „cyfrowej subwencji”, która w większym stopniu pomaga mniej zamożnym samorządom – powiedział minister Janusz Cieszyński, sekretarz stanu ds. cyfryzacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. – Za otrzymane pieniądze gminy będą mogły sfinansować nie tylko cyfryzację urzędów, ale także zrealizować zakupy dla jednostek podległych – szkół, instytucji kultury czy placówek ochrony zdrowia.

Od 18 października w ramach trzech kolejno uruchamianych naborów, gminy będą mogły ubiegać się o grant, który nie będzie wymagał wkładu własnego. Minimalna wysokość

dofinansowania dla jednej gminy wynosić będzie 100 000 zł, natomiast maksymalna kwota to 2 000 000 zł. Informacje o kwotach przypadających dla jednostki samorządu podawane będą najpóźniej tydzień przed rozpoczęciem kolejnych rund naboru grantu – będą one zależeć od liczby mieszkańców i zamożności gminy mierzonej wskaźnikiem dochodów podatkowych gminy.

Prosta procedura

Dofinansowanie będzie można otrzymać na zadania związane z:

- 1) Cyfryzacją urzędów JST i jednostek im podległych oraz nadzorowanych poprzez nabycie sprzętu IT i oprogramowania, licencji niezbędnych do realizacji e-usług, pracy i edukacji zdalnej.
- 2) Edukację cyfrową dla JST w zakresie obsługi nabytego sprzętu oraz oprogramowania i licencji.
- 3) Analizą stanu cyberbezpieczeństwa JST, a także zapewnieniem cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych.

Nabór i rozliczenie będzie odbywać się całkowicie drogą elektroniczną. Procedury są uproszczone. Uruchomiono system wsparcia dla wnioskodawców oraz ustalono elastyczne warunki konkursu po to, by jak najlepiej odpowiedzieć na potrzeby gmin.

Czym jest Cyfrowa Gmina?

Cyfrowa Gmina to konkurs grantowy dedykowany wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego na poziomie gmin. To środki na cyfryzację urzędów, zakup sprzętu komputerowego dla jednostek podległych, przygotowanie urzędników do pracy z nowoczesnymi technologiami, wsparcie w obszarze cyberbezpieczeństwa oraz szkolenia.

Kiedy?

Konkurs podzielony jest na 3 rundy, każda gmina będzie miała wyznaczoną dla siebie rundę, listę gmin w pierwszej rundzie będzie można poznać 18 października – wtedy też uruchomiony zostanie pierwszy nabór. Będzie on trwał 30 dni. O terminach kolejnych rund JST będą informowani na bieżąco za pośrednictwem strony internetowej.

Ile?

Sposób podziału środków na poszczególne JST będzie wynikał z kluczowego elementu: współczynnika G, będącego wskaźnikiem dochodów podatkowych dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, a także liczby mieszkańców w danej jednostce.

Minimalne dofinansowanie, jakie może otrzymać gmina, to 100 000 zł, a maksymalne to 2 000 000 zł.

Każde dofinansowanie pochodzi w 100% ze środków unijnych.

Dla kogo

Konkurs skierowany jest do wszystkich gmin w Polsce (miejskich, miejsko-wiejskich, wiejskich).

Jakie przewidujemy obszary wsparcia?

Dofinansowanie dla JST udzielane w formie grantów może być przeznaczone na zadania w ramach obszarów (obszary 1 – 3 są fakultatywne, obszar 4 jest obligatoryjny):

1.	Cyfryzacja urzędów JST, jednostek podległych oraz nadzorowanych (z wyłączeniem placówek ochrony zdrowia) oraz upowszechnienie wykorzystania chmury obliczeniowej przez samorządy	Zakup sprzętu IT, doposażenia serwerowni, modernizacji/rozbudowy wewnętrznej sieci LAN, oprogramowania, licencji niezbędnych do realizacji e-usług oraz zdalnej pracy i nauki np. stacje robocze, skanery, podpisy kwalifikowalne, czytniki itp. oraz zakup usług chmury obliczeniowej: - zakup usług chmurowych. zakup usług SaaS umożliwiających zdalną pracę i wspierających realizację zadań opisanych w rozdziale „Ustawowe zadania gmin”; - tworzenie środowisk zapewniających ciągłość działania kluczowych systemów informatycznych (np.: Disaster Recovery, backup).
2.	Zakup sprzętu IT dla szkół i placówek specjalnych	Zakup sprzętu IT np. laptopy, stacje robocze, monitory.
3.	Edukacja cyfrowa dla JST	Zakup szkoleń stacjonarnych lub on-line w zakresie obsługi nabytego sprzętu, oprogramowania, licencji, usług edukacyjnych w zakresie pozyskanych usług chmurowych (np.: szkolenia, warsztaty), szkolenia dla urzędników z zakresu cyberbezpieczeństwa.
4.	Cyberbezpieczeństwo	W ramach kategorii obowiązkowe / obligatoryjne będzie przeprowadzenie technicznej diagnozy cyberbezpieczeństwa JST zgodnie z formularzem stanowiącym załącznik do dokumentacji konkursowej. Ponadto dopuszcza się zakup

	specjalistycznego oprogramowania, zakup usług w tym zakup usług doradczych.
--	---

Jak można zauważyć szczególną uwagę przywiązuje się do działań mających na celu zwiększenie cyberbezpieczeństwa.

Istotne jest by zrozumieć, że przejście na obsługę zdalną wiąże się ze zwiększonymi atakami w obszarze cyberbezpieczeństwa i koniecznością zabezpieczenia procesów, danych, dokumentów przed atakami zewnętrznymi. Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w tym obszarze mają kluczowe znaczenie na poziomie regionalnym. Działania z zakresu audytu cyberbezpieczeństwa **będą obligatoryjne** w ramach grantów, co przyczyni się do wzmocnienia technicznego i kompetencyjnego potencjału do zapobiegania i reagowania na incydenty.

Sposób składania wniosków

Wniosek o przyznanie Grantu należy wypełnić za pomocą Generatora Wniosków Grantowych, zamieszczonego na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/cppc/cyfrowa-gmina>

Digitalizacja administracji publicznej w Polsce postępuje stopniowo już od kilku lat, jednak niewątpliwie nabrała ona tempa w wyniku pandemii COVID-19. Niemal z dnia na dzień, urzędnicy i obywatele zostali „zmuszeni” do przeniesienia obsługi spraw do świata online. „Cyfrowa Gmina” to projekt, który ma pomóc przeprowadzić cyfryzację urzędów i zapewnić odpowiedni stopień cyberbezpieczeństwa.